

pražský
studentský
summit

BACKGROUND REPORT

Boj proti korupci

František Tichý
františek.tichy@amo.cz

AMO.CZ

Obsah

1	Jak číst background	3
2	Úvod	3
3	Co je to korupce?	3
	3. 1 Druhy korupce	4
	3. 2 Oblasti korupce	4
	3. 3 Metody korupce	4
4	Měření korupce	5
	4. 1 Index vnímání korupce (CPI)	5
5	Boj proti korupci OSN a UNODC	6
	5. 1 Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní spravedlnost (CCPCJ – Commission on Crime Prevention and Criminal Justice)	6
	5. 2 Úmluva Organizace spojených národů proti korupci (UNCAC – United Nations Convention against Corruption)	6
6	Boj proti korupci a další organizace	7
	6. 1 Transparency International	7
	6. 2 Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development)	7
	6. 3 Skupina Světové banky (WBG – World Bank Group)	8
7	UNODC, OSN a možná řešení do budoucna	8
	7. 1 Prevence	8
	7. 2 Spolupráce	9
	7. 3 Finance	9
	7. 4 Postihování	9
8	Závěr	9

1 Jak číst background

Tento background report vznikl pro účely simulovaného jednání Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC – United Nations Office on Drugs and Crime) na Pražském studentském summitu. Jeho základním účelem je poskytnout delegátům informace nutné pro pochopení problematiky "boje proti korupci" a napsání

stanoviska z pohledu zastupovaného státu. Background obsahuje obecnou a konkrétní část úvodu do problematiky. Dále poskytuje možné otázky pro jednání a další doporučené zdroje, které budou delegátovi sloužit k hlubšímu výhledu do této problematiky. Background byl sepsán v červenci roku 2021.

2 Úvod

Korupce není lokálním problémem několika rozvojových zemí, ale celosvětovým fenoménem, který představuje značný problém pro správnou funkci právního státu. Korupce se vyskytuje v četných oblastech, je vytvářena širokým spektrem metod a má mnoho druhů. Může ji vykonávat prakticky kdokoliv, od pekaře přes učitele po nejvýše postavené politické představitele a vlivné obchodníky. Tyto osoby navíc mohou provozovat korupci v odlišné míře, kromě systematické korupce tak může vznikat i malá „každodenní korupce“, která je částí veřejnosti považována za běžnou praktiku, která nenarušuje jejich morální hodnoty. O této obecné rovině definování korupce pojednává první část backgroundu.

Jak vyplývá z předchozích slov, všechny tyto faktory dělají z korupce téměř všudypřítomnou a velmi

komplikovanou problematiku, kterou je velmi složité definovat, sledovat a měřit. Právě na oblast měření korupčních praktik a její míry na úrovni jednotlivých států se zaměřuje druhá část backgroundu. Vzhledem k tomu, že se jedná o tolik rozsáhlý problém, nemůže jeho řešení uniknout snaze OSN, ve rámci níž daná tématika spadá právě pod agendu UNODC. O samotném boji proti korupci pojednává tedy třetí část backgroundu, konkrétně jsou přiblíženy jednotlivé metody potlačování korupce či přijaté úmluvy. Tato část backgroundu rovněž pojednává o dalších mezinárodních organizacích, které se bojem proti korupci zabývají, za nejznámější příklad lze označit Transparency International. O možných vylepšeních a řešeních do budoucna pak pojednává čtvrtá, tedy poslední část backgroundu.

3 Co je to korupce?

Korupce je souborem mnohačetných praktik, a proto je těžké ji definovat. Z existujících definic je zřejmě nejznámější „široká“ definice korupce pocházející od nevládní organizace Transparency International, která ji popisuje jako: „Zneužití svěřené moci za účelem získání osobního prospěchu.“¹ Velmi podobná je také definice Světové banky, která korupci označuje jako: „Zneužití veřejné funkce pro osobní prospěch.“²

„Úřad OSN pro drogy a kriminalitu“ (UNODC) upozorňuje, že korupce je složitou problematikou, která se dotýká jak politické, tak ekonomické a sociální sféry ve všech státech světa. Korupce vede ke zpomalování ekonomického rozvoje, narušuje fungování demokratických institucí a vede k vládní nestabilitě.³ Ve vztahu k ekonomice by se dala korupce připodobnit k „parazitovi“, jelikož díky ní získává neoprávněný prospěch několik jednotlivců či skupin na úkor veřejných financí. Narušuje

proces řádného dosazování osob do veřejných funkcí i v oblasti soukromé sféry, ovlivňuje volby, vytváří tlak na rozmach byrokracie za účelem vytvoření nepřehledného prostoru, ve kterém je snazší korupci provozovat i skrývat, apod. Pro větší přehlednost této široké problematiky se vymezují určité druhy, oblasti a metody korupce, některé z těchto dělení jsou obsaženy v následujících podkapitolách.

„Zneužití veřejné funkce pro osobní prospěch.“

3. 1 Druhy korupce⁴

3.1.1. Podle legálnosti

A) nelegální korupce – Korupce, jejíž praktiky jsou v rozporu se zákonem daného státu, jedná se například o úplatky či vydírání.

B) legální korupce – Korupce, která je prováděna v rámci zákonů daného státu, ale odpovídá definici korupce, může to být např. věnování velkého daru firmě či příspěvku na kampaň politikovi.

3.1.2. Podle velikosti

A) malá korupce – Korupce, která probíhá na úrovni „běžných“ občanů. Jde především o úplatky státním úředníkům, lékařům či učitelům. Tomuto druhu korupce se také kvůli jeho častému propojení se státními zaměstnanci říká „byrokratická korupce“.

B) velká korupce – Korupce, která probíhá na vyšší úrovni, např. představitelů vlád či firem. Jde především o rozkrádání veřejných zdrojů, „dohazování“ projektů, klientelismus či využívání příbuzenských vztahů či známostí.

3.1.3. Podle nahodilosti

A) individuální korupce – Korupce, která probíhá pouze z iniciativy jednotlivců a není nikterak podporována státním systémem, který se jí naopak snaží zabránit (v některých případech nepříliš efektivně).

B) systémová korupce – Korupce, která je již přímo spjata se státním systémem a stala se všudypřítomnou. V tomto stádiu je již korupce s institucemi natolik srostlá, že bez ní nemohou fungovat. Na jednotlivce je tak kladen velký nátlak, aby se tomuto korupčnímu systému přizpůsobili.

3.1.4. Podle prostředí

A) korupce ve veřejném sektoru – Korupce, která se vyskytuje ve veřejném sektoru. Může se jednat např. o manipulaci se státními zakázkami.

Kriminalita bílých límečků je pojem poprvé použitý americkým sociologem Edwinem Sutherlandem jako nenásilné zločiny osob zneužívajících svého pracovního postavení. Mezi typické případy patří falšování informací, zpronevěra, praní špinavých peněz nebo úplatky.

B) korupce v soukromém sektoru – Korupce, která se vyskytuje v soukromém sektoru. Jde například o dosazování příbuzných do vedoucích pozic.

3. 2 Oblasti korupce

Korupce se nemusí vyskytovat pouze na poli státní správy a firem, ale dotýká se mnoha dalších oblastí. Vyskytuje se také v justici, médiích, školství či sportech. Obvyklou praktikou v těchto sférách pak mohou být např. úplatky učitelů, subjektům soudního řízení či rozhodčímu při sportovním zápase.⁵

3. 3 Metody korupce⁶

Pro dosahování svých cílů mohou „korupčníci“ využívat celou řadu praktik, některé z nich jsou zmíněny níže:

- Podplácení – poskytnutí finančního nebo jiného úplatku za obdržení určité služby
- Uplacení – přijetí úplatku za poskytnutí určité služby
- Zpronevěra – přisvojení cizí věci, která byla korupčníkovi svěřena
- Vydírání – vyhrožování oběti pod pohrůžkou určité hrozby
- Falšování – např. výsledků soutěže či voleb
- Zneužití – např. moci, svěřených pravomocí
- Manipulace – např. s veřejnými zakázkami či smlouvami
- Finanční úniky – např. daňové
- Poskytnutí/přijetí nepatřičného daru – jedna z metod, která je v některých případech považována za legální; jde o poskytnutí/přijetí daru, který není poskytnut s nezíštnými úmysly, ale za poskytnutí určité služby.
- Praní špinavých peněz – praktika, při níž se osoba snaží nabudit dojem, že peníze získané nekalými prostředky byly nabity legálně.
- Klientelismus, protekcionismus (ve smyslu favoritismu) a nepotismus – zvýhodnění svých známých, přátele či rodiny (především u nepotismu) namísto jiných kandidátů a obsazení na danou pozici i přesto, že byli jiní adepti pro tuto funkci vhodnější.

(Pozn. Některé praktiky nemusí v konkrétních děleních spadat pod korupci, ale mohou být považovány za samostatnou praktiku, např. praní špinavých peněz.)

4 Měření korupce

4.1 Index vnímání korupce (CPI)

Snaha o měření míry korupce je ovlivněna, stejně jako úsilí o její definici, širokým spektrem oblastí, ve kterých se vyskytuje, značnou komplexností a také faktem, že mnoho korupčních činů není nikdy monitorováno, jelikož zůstávají utajeny. Přesto se mezinárodní protikorupční nevládní organizace Transparency International snaží mapovat míru korupce napříč světem a každý rok sestavuje tzv. Index vnímání korupce (zkratka CPI – Corruption Perceptions Index).

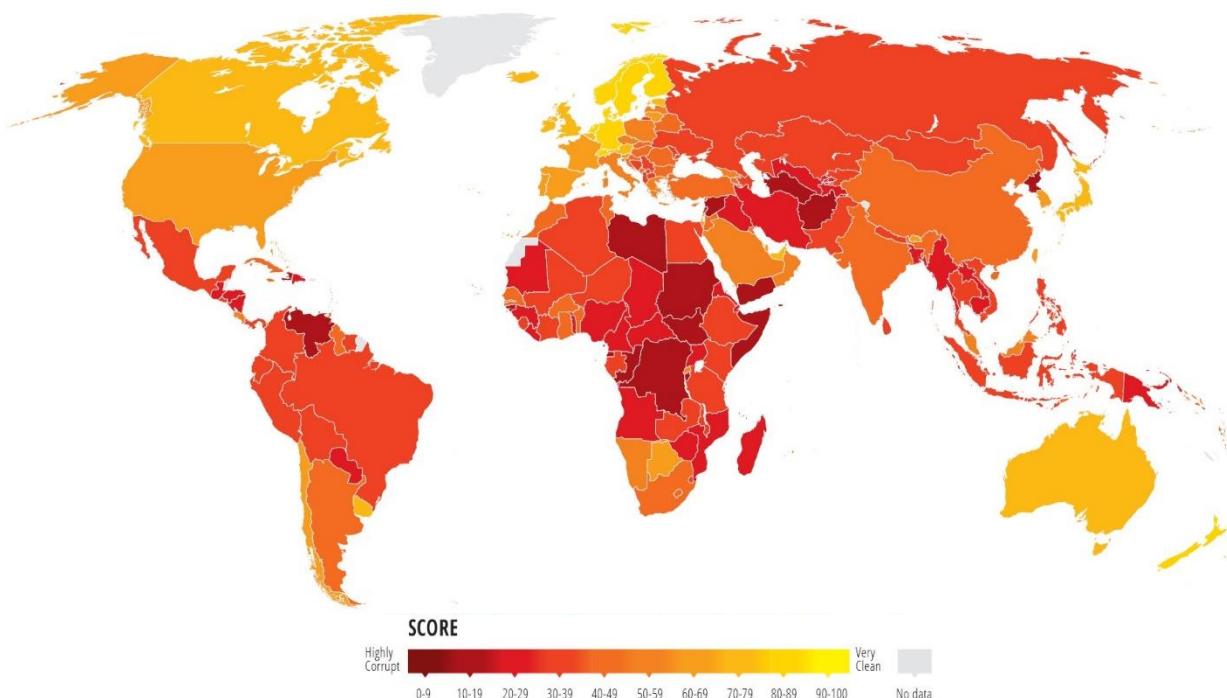
4.1.1. Obecně o Indexu vnímání korupce (CPI)

CPI se snaží na základě své metodiky porovnávat míru korupce ve veřejném sektoru ve 180 zemích světa. K tomu používá stupnici od 0 do 100, kdy 0 znamená nevyšší míru korupce a 100 nejnižší. V roce 2020 se stejně jako v předchozím roce umístily dvě třetiny států

pod skórem 50, průměrné skóre dosáhlo hodnoty 43. Transparency International na základě dat tvrdí, že i přes značný pokrok stále nedokáže většina států proti korupci účinně bojovat.⁷ Organizace zároveň upozorňuje na velké nebezpečí spojené s krizí způsobenou nemocí COVID-19, která nepředstavuje pouze zdravotní, ale rovněž korupční krizi, která silně zasáhla celý svět, především potom státy s nízkým CPI.⁸

4.1.2. Metodika výpočtu Indexu vnímání korupce (CPI)

Index vnímání korupce je sestavován na základě informací odborníků a podnikatelů z daného státu. V potaz jsou brány také mezinárodní průzkumy a hodnocení korupce řadou renomovaných institucí. Index je organizací deklarován jako nezávislý a apolitický.⁹ Kritiky je ovšem mnohdy označován za neobjektivní, jelikož je dle jejich názoru sestavován na základě subjektivního vnímání a nikoliv faktů.^{10 11}

Obrázek 1 - Index vnímání korupce (CPI 2020)

5 Boj proti korupci OSN a UNODC

Korupce je celosvětovým problémem, a proto se na boji proti ní podílí i samotná Organizace spojených národů, kde tato problematika spadá pod agendu Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC).

5. 1 Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní spravedlnost (CCPCJ – Commission on Crime Prevention and Criminal Justice)

„Komise OSN pro prevenci kriminality“ je jedna ze dvou řídících komisí UNODC (společně s „Komisí OSN pro narkotika“) a spadá pod ní právě problematika korupce. CCPCJ v boji proti korupci slouží jako platforma pro mezinárodní spolupráci. Pomáhá rovněž jednotlivým (především rozvojovým) státům s tvorbou legislativy a implementací mezinárodních smluv. Pod záštitou CCPCJ vzniklo také několik významných mezinárodních úmluv, z nichž je jednou z nejvýznamnějších „Úmluva Organizace spojených národů proti korupci“.¹²

Podepsání mezinárodní smlouvy pouze vyjadřuje ochotu signatářského státu pokračovat v procesu uzavírání smluv. Teprve po ratifikaci se však smlouva stane pro stát právně závaznou.

5. 2 Úmluva Organizace spojených národů proti korupci (UNCAC – United Nations Convention against Corruption)

Úmluva Organizace spojených národů proti korupci je jediným univerzálním právně závazným nástrojem v boji proti korupci. V této úmluvě její signatáři vyjadřují politickou vůli k řešení korupce, která do té doby v mnohých z nich nebyla považována za trestný čin. Úmluva vznikala pod záštitou UNODC a CCPCJ mezi 21.

Úmluva Organizace spojených národů proti korupci je jediným univerzálním právně závazným nástrojem v boji proti korupci. Dosud smlouvu podepsalo 186 států a 140 z nich jí ratifikovalo

lednem 2002 a 1. říjnem 2003. Dosud smlouvu podepsalo 186 států a 140 z nich jí ratifikovalo.¹³

5.2.1. Oblasti UNCAC

Úmluva proti korupci se zaměřuje na několik základních principů a oblastí, kterými jsou: preventivní opatření, mezinárodní spolupráce, vymáhání majetku, vzdělávání, integrita soudního sektoru (ve smyslu poctivosti), inovace antikorupčních nástrojů v soukromém sektoru, technická pomoc a výměna informací.¹⁴

5.2.2. Mechanismus pro přezkum provádění UNCAC (IRM – Implementation Review Mechanism)

„Mechanismus pro přezkum provádění“ (IRM) je proces vzájemného hodnocení, který pomáhá zúčastněným státům účinně naplňovat cíle stanovené úmluvou. V souladu s mandátem je tak každý stát, který smlouvu ratifikoval, kontrolován dvěma partnery, kteří jsou na počátku každého roku vybráni losem. Jeden z vylosovaných je vždy ze stejné regionální skupiny. Na správnou funkci kontrolního mechanismu dohlíží „Skupina pro přezkum provádění“ (IRG – Implementation Review Group), která je podpůrným orgánem „Konference smluvních stran Úmluvy OSN proti korupci“ (COSP). Ta

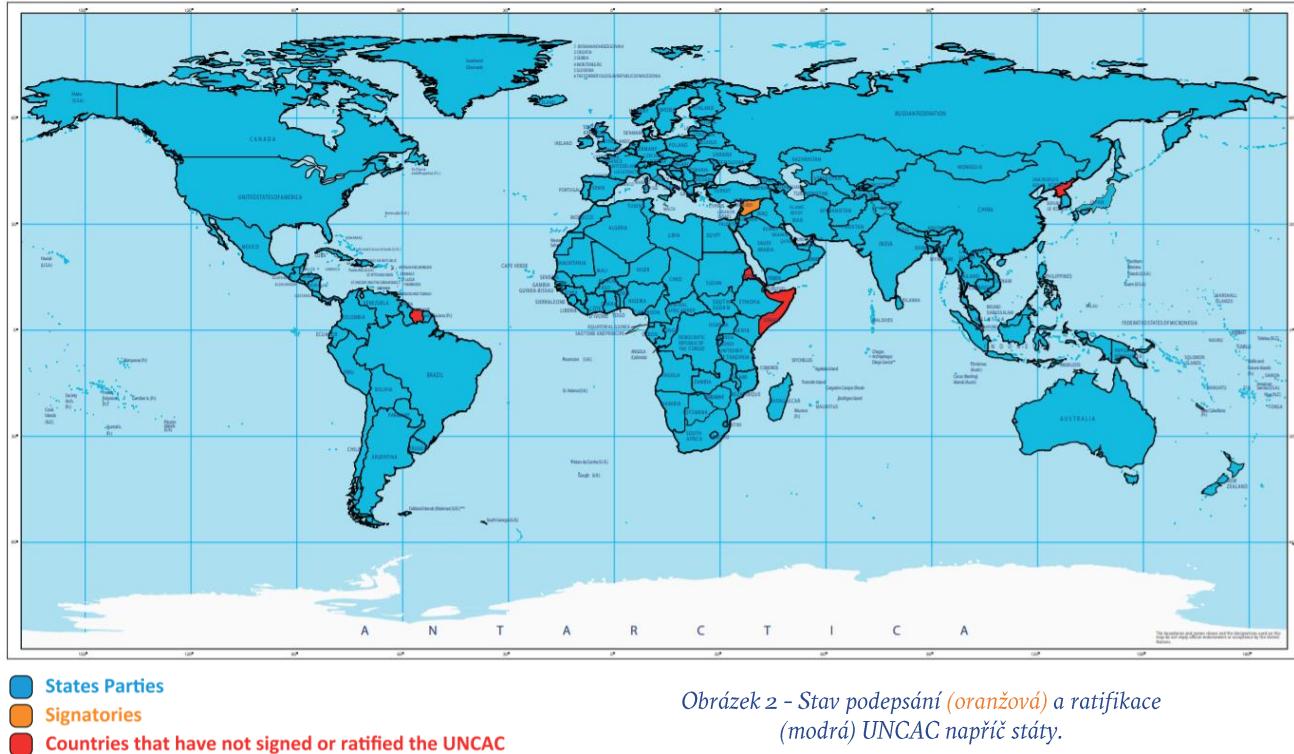
je hlavním orgánem, který dozoruje nad dodržováním UNCAC a zároveň s ním pomáhá.¹⁵

5.2.3. Konference smluvních stran Úmluvy OSN proti korupci (COSP – Conference of the States Parties)

Konference smluvních stran byla zřízena podle článku 63 UNCAC, aby pomáhala jednotlivým státům naplňovat cíle úmluvy, podporovala spolupráci mezi

státy vedoucí k naplnění těchto cílů a kontrolovala naplnění úmluvy. Součástí konference jsou všechny státy, které úmluvu ratifikovaly. Státy, které úmluvu pouze podepsaly, se účastní jako pozorovatelé. Státy, které se k úmluvě dosud nepřipojily, a mezinárodní a nevládní organizace mohou o status pozorovatele zažádat.

Konference navíc vytvořila pomocné orgány v rámci svého mandátu, které ji pomáhají při naplňování těchto cílů.¹⁶

Obrázek 2 - Stav podepsání (oranžová) a ratifikace (modrá) UNCAC napříč státy.

6 Boj proti korupci a další organizace

6.1 Transparency International

„Transparency International“ je mezinárodní nezisková nevládní organizace bojující proti korupci. Organizace působí ve více než 100 státech a svého cíle světa bez korupce se snaží dosáhnout především skrze zvyšování transparentnosti, odpovědnosti a integrity. K tomu využívá své možnosti v oblasti práva, kdy např. vyvíjí snahu o doplnění důležitých chybějících bodů legislativy a kontrolu mocných. Dále také provádí výzkumy a průzkumy, jakým je například Index vnímání korupce (CPI), věnuje se projektům, v rámci kterých spolupracuje s investigativními novináři na odhalování korupčních kauz nebo navazuje partnerské vztahy s komunitami, které se pokouší o potlačení korupčních praktik.¹⁷

6.2 Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development)

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj je mezinárodní organizace na podporu ekonomického rozvoje a obchodu, která pomáhá s koordinací politik členských i nečlenských zemí. OECD působí ve více než 100 státech světa a sdružuje 38 velmi vyspělých členských států, které přijaly demokracii a tržní ekonomiku. Tyto státy společně produkují více než dvě třetiny zboží a služeb světa. S OECD spolupracuje také Evropská

komise, která je sice 39. členem OECD, ale nemá hlasovací právo.^{18 19}

6.2.1. Úmluva OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů

Do agendy OECD patří též boj proti korupci. Zřejmě jejím nejvýznamnějším příspěvkem v této snaze bylo vytvoření „Úmluvy o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů“ (Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions). Samotná úmluva stanovuje právně závazné normy a trestný čin podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích, zároveň poskytuje související opatření. Zavádí monitorovací mechanismus k zajištění důkladného provádění mezinárodních závazků, kdy je každý členský stát hodnocen dvěma experty z dvou jiných členských zemí. Za tento monitoring odpovídá „Pracovní skupina OECD proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích“, zkráceně jen „Pracovní skupina proti podplácení“ (The OECD Working Group on Bribery in International Business Transactions). Úmluva vešla v platnost 17. prosince 1997 a v účinnost 15. února 1999, byla ratifikována všemi 38 členskými státy a 6 státy nečlenskými (Argentinou, Brazílií, Bulharskem, Peru, Ruskem a Jihoafrickou republikou).^{20 21}

6. 3 Skupina Světové banky (WBG – World Bank Group)

„Skupina Světové banky“ (zkrácený název „Světová banka“) zahrnuje pouze dvě z pěti institucí je

mezinárodní organizace, jejímž cílem je omezit chudobu a zlepšovat životní podmínky ve světě. Toho dosahuje poskytováním grantů, nízkouročených a bezúročných

Světová banka zahrnuje Mezinárodní banku pro obnovu a rozvoj (IBRD) a Mezinárodní asociaci pro rozvoj (IDA), do Skupiny Světové banky ale patří rovněž: Mezinárodní finanční korporace (IFC), Multilaterální agentura pro investiční záruky (MIGA) a Mezinárodní centrum pro řešení investičních sporů (ICSID).

půjček středně bohatým a chudým státům. Skupina Světové banky má v současnosti 189 členů (červenec 2021).²²

Ve své agendě se Skupina Světové banky rovněž podílí na boji proti korupci, kterou považuje za velmi nebezpečný jev, dopadající především na nejzranitelnější skupiny. Ve svém boji se organizace snaží pomáhat jednotlivým státům vybudovat transparentní a odpovědné instituce, navrhovat a implementovat protikorupční programy a nastavit státním i nestátním subjektům kompetence potřebné k posilování integrity. Skupina Světové banky rovněž vytvořila sankční systém proti korupci, který řídí „viceprezident pro integritu“ (INT – „The Integrity Vice Presidency“). Ve fiskálním roce 2020 Skupina Světové banky vyloučila z veřejných zakázek (tzv. debarment) nebo jinak sankcionovala 49 firem či jednotlivců a uznala 72 vyloučení z veřejných zakázek od jiných multilaterálních rozvojových bank skrze tzv. cross-debarment.^{23 24}

7 UNODC, OSN a možná řešení do budoucna

UNODC již v minulosti zavedlo řadu efektivních nástrojů, kterými lze proti korupci bojovat (viz výše), stále je však potřeba tyto nástroje doplňovat, rozšiřovat a zvyšovat jejich vymahatelnost. Některé z těchto možných vývojových sfér jsou uvedeny níže.

7. 1 Prevence

Nejlepším způsobem boje proti korupci je předcházení jejímu vzniku. UNODC v tomto ohledu může podpořit řadu preventivních praktik. Jednou z nich je vzdělání, především mladé generace, která pak bude

opatrnejší ve svém chování a zároveň bude schopna korupci lépe rozeznat. Další možností je pomoc s „legislativním záplatováním“, kdy může UNODC poskytnout své odborné kapacity k objevení podstatných chybějících součástí legislativy, které by mohly korupci napomáhat. UNODC rovněž podporuje transparentnost jak veřejného, tak soukromého sektoru, aby bylo s ohledem na průhlednost systému daleko těžší ho nepozorovaně zneužít.²⁵

7. 2 Spolupráce

UNODC může sloužit jako hlavní iniciátor posílení vnitrostátní i mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti korupci. Vnitrostátní spolupráce může být navázána např. mezi státním aparátem a nevládními organizacemi, které mu mohou pomáhat s investigativou. Mezinárodní spolupráci lze rozšířit v rámci již existujících protikorupčních platform, kterou je např. StAR (Stolen Asset Recovery) vzniklá na základě spolupráce UNODC s WBG či platform zcela nových.²⁶

7. 3 Finance

Velmi podstatným nástrojem boje proti korupci je rovněž financování protikorupčních systémů, které

UNODC dotuje skrze své fondy. Jejich základem jsou příspěvky dárců, kterými jsou především členské státy. Finanční objem těchto fondů a následných investic není příliš velký, do budoucna lze uvažovat nad jejich rozšířením.²⁷

7. 4 Postihování

V oblasti postihování aktérů korupce nemá UNODC přímou pravomoc, může ale pomocí vytvářet a zdokonalovat sankční mechanismy subjektů, které ji mají, jako je např. nově vzniklá Globální operační síť protikorupčních donucovacích orgánů (Global Operational Network of Anti-Corruption Law Enforcement Authorities).²⁸

8 Závěr

Díky snaze některých jednotlivců, států a mezinárodních organizací, ze kterých lze vyzdvihnout především OSN, respektive UNODC, Transparency International, OECD a Skupinu Světové banky, zaznamenává boj proti korupci stále výraznější úspěch. Důležitou roli v této problematice hrají mezinárodní úmluvy, které stanovují mechanismy boje proti korupci, stejně tak jejich dodržování. Výsadní postavení zaujímá Úmluva Organizace spojených národů proti korupci a Úmluva OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů.

I přes veškerou snahu však korupce stále představuje jednu z největších překážek pro naplnění principu právního státu a správné fungování ekonomiky. Pandemie způsobená nemocí COVID-19 navíc zvýšila riziko vzniku systematické korupce, především ve státech s nízkým indexem CPI. Proto je nezbytné v současnosti v boji proti korupci nepolevovat a nacházet ještě rozsáhlejší a efektivnější způsoby vedoucí k jejímu potlačení.

Otázky pro jednání

- Jakou míru korupce má váš stát podle CPI? Je s touto mírou "spokojen"?
- Je váš stát schopen transparentně dokládat výdaje státního rozpočtu?
- Je váš stát ochoten podrobit se kontrole případně nově vzniklých mezinárodních antikorupčních kontrolních komisí či pověřených neziskových organizací?
- Jak by se měl váš stát a UNODC stavět k (pro mnohé kontroverzní) organizaci Transparency International? Měl by její závěry považovat za relevantní, či nikoliv?
- Měla by UNODC prohlubovat svou spolupráci s dalšími mezinárodními organizacemi jako je OECD či Skupina Světové banky? Jakým způsobem?
- Měla by se rozvíjet snaha o zapojení dalších států do ratifikace Úmluvy OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů?

Doporučené zdroje

Index vnímání korupce (CPI) – interaktivní mapa

- <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/index/nzl>

Korupce od A do Z podle Transparency International

- <https://www.transparency.org/en/corruptionary#W>

Seznam projektů Transparency International

- <https://www.transparency.org/en/projects>

Minidokument UNODC o historii korupce

- <https://www.youtube.com/watch?v=2NG-w-l4fqI>

Video nizozemského dokumentárního programu Zembla televize BNNVARA o údajné činnosti firmy Shell v Nigérii

- https://www.youtube.com/watch?v=SuTYihf_xlc

Doporučené a rozšiřující zdroje s vyšší mírou odbornosti:

Úmluva Organizace spojených národů proti korupci

- https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/o8-50026_E.pdf

UNODC – Globální program proti korupci: Sada antikorupčních nástrojů OSN

- https://www.un.org/ruleoflaw/files/UN_Anti%20Corruption_Toolkit.pdf

Příručka OSN o praktických antikorupčních opatření pro žalobce a vyšetřovatele

- https://www.unodc.org/documents/afghanistan/Anti-Corruption/Handbook_practical_anti-corruption.pdf

Úmluva OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů

- <https://www.oecd.org/corruption/oecdantibriberyconvention.htm>

Boj proti korupci Skupiny Světové banky

- <https://www.worldbank.org/en/topic/governance/brief/anti-corruption>

Rezoluce Valného shromáždění k problematice korupce z roku 2021

- <https://undocs.org/A/RES/S-32/1>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních – OSN, NATO a EU.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

František Tichý

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: František Tichý

Imprimatur: Matěj Frouz, Marie Šmejkalová, Ondřej Běhan, Kryštof Kruliš

Jazyková úprava: Sára Abboudová, Tomáš Brabec, Lucie Herzogová

Sazba: Tomáš Mígl

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro
potřeby XXVII. ročníku Pražského studentského summitu.**

© AMO 2021

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

Seznam použitých zdrojů

¹ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. What is corruption? [online]. Transparency International, 2021 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/what-is-corruption>

² THE WORLD BANK. Anticorruption Fact Sheet [online]. The World Bank, 2020 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.worldbank.org/en/news/factsheet/2020/02/19/anticorruption-fact-sheet>

³ UNODC. UNODC's Action against Corruption and Economic Crime [online]. UNODC, 2021 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/>

⁴ Tato kapitola obsahově vychází z následujících zdrojů:

COMMUNITY SAFETY AND COUNTERING CRIME BRANCH CANADA. [online]. Community Safety and Counteracting Crime Branch Canada, 2014 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: [https://www.pu-blicsafety.gc.ca/cnt/rsrccs/pblctns/rgnzd-crm-brf-48/rgnzd-crm-brf-48-en.pdf](https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/rsrccs/pblctns/rgnzd-crm-brf-48/rgnzd-crm-brf-48-en.pdf);

TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Corruptionary A-Z [online]. Transparency International, 2021 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/corruptionary#W>;

UNODC. The Global Programme Against Corruption: UN Anti-Corruption Toolkit [online]. 3. Vienna, 2004 [cit. 2021-9-13]. Dostupné z: https://www.un.org/ruleoflaw/files/UN_Anti%20Corruption_Toolkit.pdf

⁵ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. What is corruption? [online]. Transparency International, 2021 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/what-is-corruption>

⁶ UN. United Nations Handbook on Practical Anti-corruption Measures for Prosecutors and Investigators [online]. UN, 2004 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/afghanistan/Anti-Corruption/Handbook_practical_anti-corruption.pdf

⁷ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Corruption Perceptions Index [online]. Transparency International, 2020 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/index/nzl>

⁸ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Corruption Perceptions Index 2020 Media Kit [online]. Transparency International, 2020 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/media-kit>

⁹ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Explanation of how individual country scores of the corruption perceptions index are calculated [online]. Transparency International, 2017 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/press/explanation-of-how-individual-country-scores-of-the-corruption-perceptions>

¹⁰ STEPHENSON, Matthew. Objective Validation of Subjective Corruption Perceptions? [online]. 2014 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://globalanticorruptionblog.com/2014/04/18/objective-validation-of-subjective-corruption-perceptions/>

¹¹ ANDERSSON, STAFFAN a PAUL M. HEYWOOD. *The Politics of Perception: Use and Abuse of Transparency International's Approach to Measuring Corruption* [online]. 4.11.2009 [cit. 2021-9-13]. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1467-9248.2008.00758.x>

¹² STÁLÁ MISE ČESKÉ REPUBLIKY PŘI OSN, OBSE A OSTATNÍCH MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ VE VÍDNI. OSN [online]. Stálá mise České Republiky při OSN, OBSE a ostatních mezinárodních organizací ve Vídni [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/mission.vienna/cz/organizace_v_pusobnosti_mise/osn/index.html

¹³ UNODC. United Nations Convention against Corruption [online]. UNODC [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/uncac.html>

¹⁴ UNODC. Thematic areas [online]. UNODC [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/thematic-areas.html>

¹⁵ UNODC. Implementation Review Mechanism [online]. UNODC [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/implementation-review-mechanism.html>

¹⁶ UNODC. Conference of the States Parties to the United Nations Convention against Corruption [online]. UNODC [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/COSP/conference-of-the-states-parties.html>

¹⁷ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. What we do [online]. Transparency International [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/what-we-do>

¹⁸ OECD. Who we are [online]. OECD [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/about/>

¹⁹ OECD. Member countries [online]. OECD [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/about/members-and-partners/>

²⁰ OECD. OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions [online]. OECD [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/corruption/oecdantibriberyconvention.htm>

²¹ JUSTICE.CZ. OECD [online]. JUSTICE.CZ, 2020 [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://korupce.cz/zahraniční-spolupráce/oecd-2/>

²² THE WORLD BANK. Who we are [online]. The World Bank [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.worldbank.org/en/who-we-are>

²³ THE WORLD BANK. Combating Corruption [online]. The World Bank [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: <https://www.worldbank.org/en/topic/governance/brief/anti-corruption>

²⁴ IFC. Frequently Asked Questions - Cross Debarment [online]. IFC [cit. 2021-7-21]. Dostupné z: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/ac_home/faqsxb

²⁵ UN. Resolution adopted by the General Assembly on 2 June 2021 [online]. [cit. 2021-07-21]. Dostupné z: <https://undocs.org/A/RES/S-32/1>

²⁶ UN. Resolution adopted by the General Assembly on 2 June 2021 [online]. [cit. 2021-07-21]. Dostupné z: <https://undocs.org/A/RES/S-32/1>

²⁷ UNODC. Partnerships and Funding [online]. UNODC [cit. 2021-07-21]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/donors/index.html>

²⁸ UN. Global Operational Network of Anti-Corruption Law Enforcement Authorities [online]. 2021 [cit. 2021-07-21]. Dostupné z: <https://globenetwork.unodc.org/globenetwork/index.html>